

Els dies venidors ^{3.01.74}

Sentim, encara, en una emissió radiofònica que ens parlen dels «dies veniders». Vet aquí uns barbarismes difícils d'eliminar: els noms i adjectius derivats de verbs formats amb el sufix *der* (*fem dera*).

Els noms i adjectius del català obtinguts dels verbs per mitjà del sufix *der* (*fem dera*, que designen el lloc on es fa l'acció del verb, com menjador, cosidor, obrador la cosa amb què es realitza, com mocador, encenedor, tapadora la persona que la realitza, com caçador, lluitador, governador, o una qualitat aplicable a persones o a coses, com embafador, pertorbador, mereixedor, llegidor, etc., en castellà es distribuïxen —els que hi corresponen— en dos grups: els formats amb un sufix idèntic al nostre, com «cazador», «parador», «encendedor», «governador», «merecedor», i el formats amb el sufix «*dero*» (*fem dera*), com «venidero», «duradero», «pagadero», «tapadera», etc.

Es, doncs, un fet que cal tenir em compte a fi de rebutjar tots els noms i adjectius acabats en «*der*»/«*dera*» derivats de verbs, alguns d'ells tan usuals, com «venider», «durader» i «pagader». Cal dir els dies venidors, una circumstància duradora, una suma pagadora. Anàlogament, són rebutjables formes com «assecader», «embarcader», «descansader», «abraçadera», «tapadera», «escopidera», etc, usades indegudament en lloc de assecador, embarcador, descansador, abraçadora, tapadora, escopidora. Recordem Pere Quart definint l'ostra: Gargall de sirenal / (Adhuc tapadora / té per higiene / cada escopidora). Són, però, correctes, noms (mai adjectius) com cruixidera, bronzidera, bullidera, etc., formats amb el sufix *dera* exclusivament femení, que designen accions continuades.

En alguns casos, la incorrecció de la forma més o menys usual no està únicament en el sufix sinó en tota la forma: «abrevader» i «sumider» usats en lloc de abeurador i embornal o escolador. Recordem, també, els tan divulgats «matadero» i «apeadero», usats en lloc de escorxadador i baixador.

Un d'aquests adjectius del castellà ha passat, en la forma del femení, a la nomenclatura botànica: «adormidera». L'adjectiu català corresponent és, naturalment, adormidor/a però el nom de l'espècie vegetal és cascail (*Papaver somniferum*), que és la planta de la qual s'extreu l'opi. **Albert Jané**